

การมีส่วนร่วมทางการเมือง ของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

POLITICAL PARTICIPATION OF UNDERGRADUATE STUDENTS IN FACULTY OF
HUMANITY, KASETSART UNIVERSITY

พีรณัฐ สุรประเสริฐ¹ วัลลภ รัฐฉัตรานนท์² สมเกียรติ วันทะนะ³
Peeranut Surprasert¹ Wanlop Rathachatronon² Somkiat Wanthana³

- ¹ นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
² รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
³ ศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

¹ Master of Arts in Political Sciences student, Faculty of Social Sciences., Kasetsart University,
Email: newic.kus39@gmail.com

² Associate Professor Dr., Department of Political Science and Public Administration
Faculty of Social Sciences Kasetsart University, Email: fsocskw@ku.ac.th

³ Professor Dr., Department of Political Science and Public Administration
Faculty of Social Sciences Kasetsart University, Email: fsocskw@ku.ac.th

Received March 25, 2021
Revised May 5, 2021
Accepted May 11, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง การกล่อมเกลாதทางการเมือง ความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง การกล่อมเกลาททางการเมือง ความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมืองต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 345 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์ค่าการถดถอยพหุคูณ โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัย พบว่า การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง การกล่อมเกลาททางการเมือง และความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมืองอยู่ในระดับมาก จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นิสิตที่มีอายุ ภาควิชา และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ในการวิเคราะห์หาอิทธิพลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารการเมืองแบบดั้งเดิม การกล่อมเกลาททางการเมือง ด้านสถาบันครอบครัว การกล่อมเกลาททางการเมือง ด้านกลุ่มเพื่อน และความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมือง มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ

การมีส่วนร่วมทางการเมือง, นิสิตปริญญาตรี, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) study the level of political news perception, political socialization, political efficacy and political participation; 2) compare political participation classified by personal factors and 3) study the influence of perception of political news, political socialization, political efficacy on political participation. Sample of this research was 345 undergraduate students, Faculty of Humanities, Kasetsart University. The instrument used to collect data was questionnaires. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance, and multiple regression analysis with statistical significance at the .05 level. The results showed that perception of political news and political participation were moderate while political efficacy was at a high level. The hypothesis testing suggested that students with different ages, academic departments, and monthly income engaged in political participation differently. In addition, the analysis of factors influencing political participation found that traditional perception of political news, political socialization by families, political socialization by friends, and political efficacy influenced the political participation of undergraduates in Faculty of Humanities, Kasetsart University with statistical significance at the .05 level.

Keywords

Political Participation, Undergraduate Students, Kasetsart University

ความสำคัญของปัญหา

การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) ของประชาชน ตามที่ได้มีการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญประชาชนมีสิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมืองหลากหลายรูปแบบที่รัฐธรรมนูญรองรับ สิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมืองบางอย่างเป็นหน้าที่ที่พึงปฏิบัติของพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เช่น สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง สิทธิการลงคะแนนประชามติ สิทธิเสนอร่างกฎหมาย การประชาพิจารณ์ นอกจากนี้รัฐธรรมนูญยังให้สิทธิในการแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์ต่างๆ เกี่ยวกับการเมืองโดยไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองเกิดจากกระบวนการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง (Political Perception) และกระบวนการกลมกลืนทางการเมือง (Politicization) การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองเกิดจากการสื่อสารผ่านสื่อต่างๆ ทั้งที่เป็นตัวบุคคลและสื่อมวลชน ส่งผลให้เกิดการรับรู้และ

แปลความหมายที่ได้รับ (มานะ อ่อนท้วม, 2542) ส่วนกระบวนการกล่อมเกลາทางการเมืองเกิดจากการถ่ายทอดมุมมองทัศนคติ และค่านิยมทางการเมืองระหว่างบุคคล กระบวนการกล่อมเกลาทางการเมืองมีความเกี่ยวข้องกับสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม สื่อมวลชนและสถาบันทางการเมือง เป็นต้น (มยุรี ฌนอมสุข, 2554)

ในเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองที่ผ่านมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน พบว่า กลุ่มนิสิตนักศึกษาได้มีส่วนร่วมทางการเมืองหลายรูปแบบทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับปรากฏการณ์ที่นิสิตนักศึกษา มีความตื่นตัว และการเคลื่อนไหว ในกิจกรรมทางการเมืองเพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับสภาพแวดล้อมทางสังคมและการเมืองในปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน เช่น การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองที่สามารถทำได้ง่ายขึ้น และการกล่อมเกลาทางการเมืองจากสภาพแวดล้อมของตัวนิสิตนักศึกษา มีผลต่อความสามารถในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาได้เช่นกัน

จากเหตุการณ์ทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาในสมัยปัจจุบัน จึงมีความสนใจในการทำการวิจัยในประเด็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต โดยทำการศึกษากิจกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อใช้เป็นกรณีศึกษาระดับพฤติกรรม การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษาในสมัยปัจจุบัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง การกล่อมเกลาทางการเมือง ความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง การกล่อมเกลาทางการเมือง ความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมือง ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสำรวจ (survey method) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง การกล่อมเกลาทางการเมือง ความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตปริญญาตรี เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และศึกษาอิทธิพลการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง การกล่อมเกลาทางการเมือง ความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมือง ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากร (population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 2,408 คน ณ วันที่ 13 กันยายน 2563 (สำนักบริหาร การศึกษา, 2563)

2. กลุ่มตัวอย่าง (sample size) ผู้ศึกษาสุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 345 คน สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) กำหนดสัดส่วนตามชั้นปีของนิสิต

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ได้แก่

1. สถิติเชิงพรรณนา เพื่อวิเคราะห์และอธิบายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้ศึกษาใช้ การแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ในตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และการหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) กกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง การglomเกลตาทางการเมือง ความรู้สึกมีสมรรถนะทาง การเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง

2. การวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรด้วยการหาค่าการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบคัดเลือกตัวแปร (Stepwise) เพื่อทดสอบความมีอิทธิพลของตัวแปร X ประกอบด้วย การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง การglomเกลตาทางการเมือง และการจัดระเบียบทาง สังคม ที่มีต่อตัวแปร Y ระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง เพศ กับตัวแปร Y โดยใช้การทดสอบค่าทางสถิติ t-test

4. การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง กับ ปัจจัยส่วนบุคคล ดั่งนี้ อายุ ชั้นปี ภาควิชา รายได้ โดยใช้การทดสอบค่าทางสถิติ F-test

5. กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างส่วนที่สำคัญ ประกอบด้วย

1. เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63.2
2. อายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.2
3. ชั้นปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 27.5
4. ภาควิชา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในภาควิชาภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 32.8
5. รายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001 – 7,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.7

ตารางที่ 1 แสดงระดับการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง การกล่อมเกลາทางการเมือง ความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ปัจจัยที่ทำการศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับ
การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองภาพรวม (คะแนนสูงสุด 2)	1.18	.568	ปานกลาง
การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองแบบดั้งเดิม	0.92	.555	ปานกลาง
การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองแบบออนไลน์	1.44	.581	มาก
การกล่อมเกลาทางการเมืองภาพรวม (คะแนนสูงสุด 5)	3.94	.962	มาก
การกล่อมเกลาทางการเมือง ด้านสถาบันครอบครัว	3.59	1.156	ปานกลาง
การกล่อมเกลาทางการเมือง ด้านสถาบันการศึกษา	3.91	1.000	มาก
การกล่อมเกลาทางการเมือง ด้านกลุ่มเพื่อน	4.12	.865	มาก
การกล่อมเกลาทางการเมือง สื่อสารมวลชน	3.94	.962	มาก
ความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมือง (คะแนนสูงสุด 5)	4.66	.600	มาก
การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาพรวม (คะแนนสูงสุด 1)	0.64	.379	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในกระบวนการการเลือกตั้ง	0.37	.380	ปานกลาง
การเป็นนักกิจกรรมทางการเมือง	0.66	.431	ปานกลาง
การสื่อสารทางการเมือง	0.89	.286	มาก

จากตารางที่ 1 ระดับของปัจจัยที่ทำการศึกษา พบว่า การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 1.18 อยู่ในระดับปานกลาง การกล่อมเกลาทางการเมืองภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 3.94 อยู่ในระดับมาก ความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมือง มีค่าเฉลี่ย 4.66 อยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 0.64

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามเพศ

ตัวแปร	เพศ	n	\bar{x}	S.D.	T	P-value
การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ชาย	127	9.83	3.120	.807	.420
	หญิง	218	9.58	2.790		

จากตารางที่ 2 พบว่ามีค่า $t = .807$ โดยมีค่า $P\text{-value} = .420$ ซึ่งสูงกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $.05$ ดังนั้น เพศที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	P-value
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	50.011	13	3.847	2.444	.004*
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	521.021	331	1.574		
รวม	571.032	344			

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่า $F = 2.444$ โดยมีค่า $P\text{-value} = .004$ ซึ่งต่ำกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $.05$ ดังนั้น อายุที่ต่างกันของนิสิต ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามชั้นปี

(n=345)					
แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	P-value
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	50.688	3	16.896	2.007	.113
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	2870.633	341	8.418		
รวม	2921.322	344			

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่า $F = 2.007$ โดยมีค่า $P\text{-value} = .113$ ซึ่งสูงกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $.05$ ดังนั้น ชั้นปีที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามภาควิชา

(n=345)					
แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	P-value
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	126.902	7	18.129	2.186	.035*
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	2794.42	337	8.292		
รวม	2921.32	344			

จากตารางที่ 5 พบว่า ค่า $F = 2.186$ โดยมีค่า $P\text{-value} = .035$ ซึ่งต่ำกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $.05$ ดังนั้น ภาควิชาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(n=345)					
แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	P-value
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	213.942	3	71.314	8.982	.000*
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	2707.380	341	7.940		
รวม	2921.322	344			

จากตารางที่ 6 พบว่า ค่า $F = 8.982$ โดยมีค่า $P\text{-value} = .000$ ซึ่งต่ำกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $.05$ ดังนั้น รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

จากตารางเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตประกอบด้วยปัจจัย อายุ ภาควิชา และรายได้ต่อเดือน ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้แก่ อายุ และชั้นปี

ตารางที่ 7 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ระหว่างความคิดเห็นที่เป็นตัวแปรอิสระของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

(n=345)

ตัวแปร	R	R ²	Adjusted R ²	S.E.	F	p-value
1)ความรู้สึกรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมืองภาพรวม (P.Pot)	.646	0.418	0.411	2.237	0.029	.000*
2)การกล่อมเกลາทางการเมืองด้านสถาบันครอบครัว (P.Social Fam)						
3)การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองแบบดั้งเดิม (Trad News.)						
4)การกล่อมเกลาทางการเมืองด้านกลุ่มเพื่อน (P.Social Peer)						

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ระหว่างความคิดเห็นที่เป็นตัวแปรอิสระของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ ประกอบด้วย ความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมืองภาพรวม (P. Pot) การกล่อมเกลาทางการเมือง ด้านสถาบันครอบครัว (P. Social Fam) การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองแบบดั้งเดิม (Trad News) การกล่อมเกลาทางการเมือง ด้านกลุ่มเพื่อน (P. Social Peer) สามารถอธิบายความผันแปรของความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ ร้อยละ 41.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ($R^2 = .418$) และค่า R_2 ที่ปรับแล้ว ร้อยละ 41.1 (adjusted $R^2 = .411$) โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ 2.237 (S.E = 2.327)

ตารางที่ 8 แสดงรูปแบบสมการพยากรณ์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(n=345)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง	B	SE.B	β	Γ	p-value
ค่าคงที่	-5.914	1.491		-3.967**	.000*
ความรู้สึกรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมืองภาพรวม (P. Pot)	.361	.027	.594	13.345**	.000*
การกล่อมเกลาทางการเมือง ด้านสถาบันครอบครัว (P. Social Fam)	-.255	.043	-.255	-5.953**	.000*
การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองแบบดั้งเดิม (Trad News)	.593	.097	.257	5.122**	.000*
การกล่อมเกลาทางการเมือง ด้านกลุ่มเพื่อน (P. Social Peer)	-.134	.032	-.189	-4.125**	.000*

จากตารางที่ 8 พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตปริญญาตรีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้มากที่สุด ได้แก่ ความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมืองภาพรวม (P. Pot) ($\beta = .594$) การกล่อมเกลาทางการเมือง ด้านสถาบันครอบครัว (P.

Social Fam) ($\beta = -.255$) การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองแบบดั้งเดิม (Trad News) ($\beta = .257$) การกล่อมเกลาทางการเมือง ด้านกลุ่มเพื่อน (P. Social Peer) ($\beta = -.189$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากรูปแบบสมการการถดถอยพหุคูณ

$$y = b_0 + b_1x_1 + b_2x_2 + \dots + b_px_p$$

$$y = -6.794 + .361 (\text{ความรู้สึกร่วมใจที่มีสมรรถนะทางการเมืองภาพรวม})$$

$$- .255 (\text{การกล่อมเกลาทางการเมือง ด้านสถาบันครอบครัว})$$

$$+ .593 (\text{การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองแบบดั้งเดิม})$$

$$- .134 (\text{การกล่อมเกลาทางการเมือง ด้านกลุ่มเพื่อน})$$

เมื่อแปลงคะแนนดิบให้เป็นค่ามาตรฐาน (Z-score) จะได้สมการพยากรณ์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากรูปแบบสมการการถดถอยพหุคูณ

$$Z = b_0 + \beta_1x_1 + \beta_2x_2 + \dots + \beta_px_p$$

$$Z = -6.794 + .594 (x_1) - .255 (x_2) + .257 (x_3) - .189 (x_4)$$

สามารถแทนค่าสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต = $-6.794 + .594$ (ความรู้สึกร่วมใจที่มีสมรรถนะทางการเมืองภาพรวม) $- .255$ (การกล่อมเกลาทางการเมือง ด้านครอบครัว) $+ .257$ (การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองแบบดั้งเดิม) $- .189$ (การกล่อมเกลาทางการเมือง ด้านกลุ่มเพื่อน)

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63.2 มีอายุ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.2 ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 27.5 ศึกษาอยู่ในภาควิชาภาษาไทยคิดเป็นร้อยละ 32.8 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001 – 7,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.7

ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประกอบด้วยปัจจัย อายุ ภาควิชา และรายได้ต่อเดือน

การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของนิสิตปริญญาตรีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองแบบออนไลน์ สูงกว่า แบบดั้งเดิม สอดคล้องกับการศึกษาของ สรัช สิริสิงห์ (2560) ที่ทำการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหารภาครัฐ โดยไม่ผ่านและผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า การเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองทางอินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในระดับสูงขึ้น

การกล่อมเกลาทางการเมืองของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า มีการกล่อมเกลาทางการเมืองในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านสถาบันการศึกษา และด้านสื่อมวลชน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 4.12 และ 3.85 ตามลำดับ ด้านสถาบันครอบครัว อยู่ในระดับ

ปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 สอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยในภาพตะวันออก ของสุรีย์พร สลับสี (2558) สามารถ พยากรณ์ความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการเลือกตั้ง ได้ร้อยละ 58.9 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

นิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีระดับความรู้สึกมีสมรรถนะ ทางการเมือง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 สอดคล้องกับ Mibrath and Goel (1977) พบว่า บุคคลที่มีความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมืองระดับสูง จะมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่ากลุ่ม บุคคลที่มีความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมืองระดับที่ต่ำกว่า และธีระ กุลสวัสดิ์ (2558) ที่ศึกษาปัจจัยที่ มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยภาคตะวันออก พบว่า ความโน้ม เียงทางการเมือง (ประกอบด้วยความสำนึกในหน้าที่พลเมือง ความไว้วางใจทางการเมือง และความรู้สึก มีสมรรถนะทางการเมือง) ($R^2=.46$ DE = 1.0) ซึ่งสามารถอธิบายการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ถึง ร้อยละ 46 ส่งผลทางตรงต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา

การมีส่วนร่วมทางการเมือง ของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ พบว่า มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตมีส่วนร่วมทางการเมือง ระดับมาก ในด้านการสื่อสารทางการเมืองเพียงด้านเดียว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.89 ระดับปานกลาง ประกอบด้วย ด้านการเป็นนักกิจกรรมทางการเมือง และด้าน การมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.66 และ 0.37 ตามลำดับ สอดคล้องกับ Ahmad, Alvi และ Ittlefaq (2019) ที่ศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า นักศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองในสื่อสังคมออนไลน์สูงขึ้น และมีความสัมพันธ์ต่อการเกิด ความตระหนักทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองในชีวิตจริง

จากการวิเคราะห์สมการพยากรณ์ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สามารถพยากรณ์อิทธิพลของ ปัจจัยต่อการมีส่วนร่วม มี 4 ปัจจัย โดยมีความสามารถในการพยากรณ์ ร้อยละ 41.1 โดยปัจจัย ความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมือง และปัจจัยการรับรู้ข่าวสารแบบดั้งเดิมเป็นปัจจัยเชิงบวก ส่วนการ กล่อมเกลາทางการเมืองด้านสถาบันครอบครัว และการกล่อมเกลາทางการเมืองด้านกลุ่มเพื่อน เป็นปัจจัยเชิงลบ จากสมการพยากรณ์ การส่งเสริมให้นิสิตมีความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมือง และการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองแบบดั้งเดิม ให้เพิ่มสูงขึ้น จะมีอิทธิพลทางบวกต่อการมีส่วนร่วม ทางการเมือง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากผลการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง การรับรู้ข่าวสารทาง การเมือง และการกล่อมเกลາทางการเมือง ที่อยู่ในระดับปานกลาง และระดับมากตามลำดับ ควรมีการส่งเสริมการพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อ มีวิจรรย์ญาณ ผ่านการเรียนรู้ในชั้นเรียน กิจกรรม เสริมหลักสูตร จะมีส่วนช่วยให้นิสิตสามารถวิเคราะห์ จำแนก ข้อมูลและข้อเท็จจริงจากการรับข้อมูล ในสื่อสารมวลชนหรือสื่อสังคมออนไลน์ และสังคมแวดล้อมตัวนิสิต ความรู้สึกมีสมรรถนะทาง

การเมือง อยู่ในระดับมาก สามารถพัฒนาให้เพิ่มขึ้นโดยเพิ่มสมรรถนะความเป็นพลเมืองผ่านกิจกรรมในมหาวิทยาลัย และวิชาในกลุ่มศึกษาทั่วไป

2. การมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า นิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านการเลือกตั้ง ในระดับน้อย มหาวิทยาลัยจึงควรส่งเสริมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตยให้นิสิตมากขึ้น เนื่องจากในภาพรวมนิสิตคณะมนุษยศาสตร์มีความรู้สึกรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมืองในระดับมาก ดังนั้นการได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ จะช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองและพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ ของนิสิต ให้มีความพร้อมในการเมืองพลเมืองของประเทศไทย และเป็นพลโลกที่ดีในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป ควรมีการสำรวจข้อมูลเชิงคุณภาพ ในบางประเด็นเพื่อวิเคราะห์ผลของการวิจัยได้รอบด้านมากขึ้น เช่น การสัมภาษณ์ รายบุคคล ในบางประเด็น หรือ การสัมภาษณ์กลุ่ม (focus group) เพื่อให้มีความเข้าใจลักษณะของนิสิตแต่ละกลุ่มว่ามีเอกลักษณ์เฉพาะตัวอย่างไร รวมถึงใช้แบบสอบถามออนไลน์ เพื่อลดการสัมผัส

2. การศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ความเป็นพลเมือง การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ตัวแปรดังกล่าวจะมีส่วนช่วยในการอธิบายระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต ในมิติที่ครอบคลุม รวมไปถึงการดำเนินกิจกรรมและเปิดโอกาสให้นิสิตเข้าร่วม ในประเด็นทางการเมืองในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ประชาธิปไตย และกระตุ้นการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น การโต้วาที การเสวนาในเชิงสร้างสรรค์ เป็นต้น

3. การศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างบทบาทของสถาบันการศึกษากับส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตนักศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ธีระ กุลสวัสดิ์. (2558). “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออก”. วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย 2(3), 129-159.
- มยุรี ถนอมสุข. (2554). การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตภาควิชาพลศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มานะ อ่อมท้วม. (2542). การรับรู้บทบาทสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองการปกครอง, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- สร้อย สิริสิงห. (2560). การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหารภาครัฐ โดยไม่ผ่านและผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สุรีย์พร สลับสี. (2558). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออก**. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2561). **การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย**. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักบริหารการศึกษ. (2563). **จำนวนนิสิตปัจจุบัน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**. (Online) https://regis.ku.ac.th/cpcmns/rpt_std_ku3.php. เข้าถึงเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2563.
- Mibrath, and M.L. Goel. (1977). **Political Participation : How and Why people Get Involve in Politicals**. Chicago : Rama McNally and Co.
- Ahmad, T, A. Alvi, and M Ittefaq. (2019) The Use of Social Media on Political Participation Among University Students: An Analysis of Survey Results From Rural Pakistan. **Sage Open**. 9(3)

ประวัติแบบท้ายบทความ (ภาษาอังกฤษ)

	<p>Name and Surname: Peeranut Suraprasert Highest Education: Bachelor of Arts University or Agency: Kasetsart Universtiy Field of Expertise: Political Sciences Address: 214/21 Ngamwongwan Rd. Tungsonhong Laksi Bangkok 10210</p>
	<p>Name and Surname: Wanlop Rathachatranon Highest Education: Ph.D. University or Agency: Kasetsart Universtiy Field of Expertise: Political Sciences Address: 50 Ngamwongwan Rd. Ladyaw Chatuchuk Bangkok 10900</p>
	<p>Name and Surname: Somkiat Wanthana Highest Education: Ph.D. University or Agency: Kasetsart Universtiy Field of Expertise: Political Sciences Address: 50 Ngamwongwan Rd. Ladyaw Chatuchuk Bangkok 10900</p>